

05.09.24

6-Б кл.

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Як виникли системи літочислення.

Мета уроку: ознайомити здобувачів освіти з одиницями вимірювання історичного часу та особливостями лічби часу в історії; ознайомити зі способами упорядкування хронологічних даних; продемонструвати, як за допомогою лінії історичного часу встановлювати хронологічну послідовність подій; створити умови для розуміння особливостей літочислення до і після Різдва Христового; розвивати ключові компетентності: спілкування державною мовою; математична компетентність; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися впродовж життя; соціальна та громадянська компетентності; розвивати історичну компетентність (хронологічну, просторову, інформаційну, логічну, аксіологічну); виховувати пунктуальність, організованість, відповідальність.

1. Актуалізація опорних знань. **Прийом «Історичний лабіринт»**

Поміркуйте! Навіщо люди почали вести відлік часу від певної події?

Зробіть припущення, до чого призвела б ситуація, якби люди відмовилися використовувати лічбу часу.

Назвіть слова, які розміщені в хмаринці. З якою наукою пов'язані подані поняття?

Історія людства охоплює величезний проміжок часу – від моменту виникнення людини до сьогодення. Тому, вивчаючи історію, вам треба навчитися визначати століття та тисячоліття, коли відбулася подія. У підручниках та історичних працях зазвичай роки позначають арабськими цифрами, а століття та тисячоліття – римськими.

Словникова робота. Занотуйте визначення в зошит.

Визначити точний час певної події, тобто її дату, допомагає **хронологія**. Кожна з історичних подій має свою дату. Не знаючи дати події, ми не можемо її пояснити — виявити зв'язки з іншими подіями, оцінити вплив цієї події на життя людей.

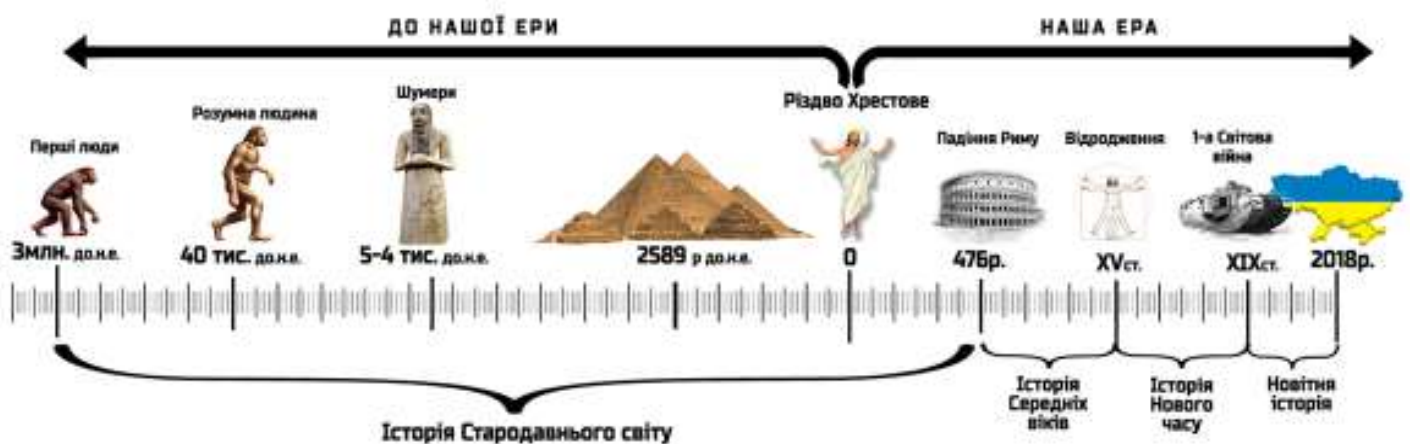
Хронологія

Однак хронологія дає змогу встановити точний час подій відповідно до сучасних уявлень про вимірювання часу. Річ у тім, що кожен із давніх народів створював свою **систему відліку часу** історії від якогось певного важливого моменту (іноді навіть години й хвилини), за своєю ерою (епохою).

Відлік років до нашої ери, тобто до народження Ісуса Христа, ведеться у зворотному напрямку. Наприклад, за 100-м роком до н. е. настає 99-й, потім 98-й, 97-й, 96-й тощо. У хронології немає «нульового» року. Тож 1 р. до н. е. безпосередньо прилягає до 1 р. н. е., а число років до н. е. зростає в міру віддалення в минуле. Однак місяці, числа в них і дні тижня рахують так само, як і в роках н. е. Отже, межа між 1 р. до н. е. і 1 р. н. е. — «мить», що розділяє 31 грудня 1 р. до н. е. і 1 січня 1 р. н. е.

У наш час найпоширенішою є система **християнського літочислення**. За точку відліку в цій системі взято ймовірну дату народження Ісуса Христа — 753 р. від заснування Рима.

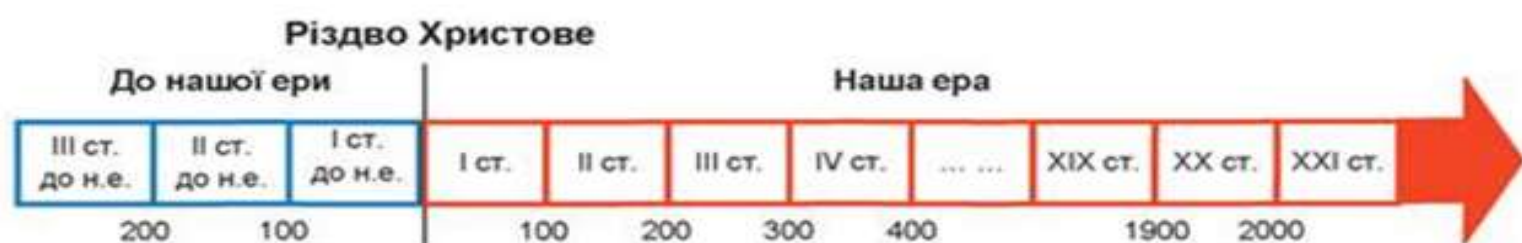
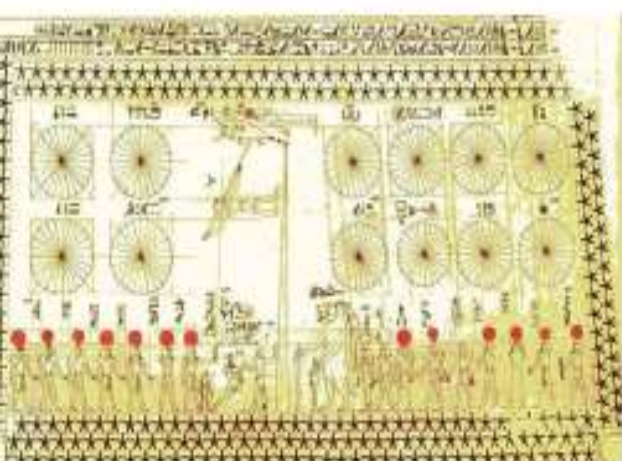

Рис. 1. Шкала часу

Наприклад, давні єгиптяни вели своє літочислення за династіями єгипетських царів — фараонів; японці — від вступу на престол чергового імператора; стародавні греки — за олімпіадами; стародавні римляни — від заснування м. Рим. Євреї точкою відліку часу взяли «створення світу», що відбулося, згідно з Біблією, 3761 р. до н. е.

ГРИГОРІАНСЬКИЙ КАЛЕНДАР

У наш час у більшості країн світу використовують **григоріанський календар**. Календар ділить час на календарні роки тривалістю 365 або 366 днів. Роки тривалістю 365 днів називають звичайними, а роки тривалістю 366 днів — високосними. За цим календарем початком відліку часу прийнято вважати *дату народження Ісуса Христа*. Весь історичний час до народження Ісуса називають «**до нашої ери**» (скорочено до н. е.).

Григоріанський календар прийшов на зміну юліанському календарю (упровадив римський правитель Юлій Цезар у 45 р. до н. е.). Григоріанський календар був упроваджений 4 жовтня 1582 р. Папою Римським Григорієм XIII. Середня тривалість року в григоріанському календарі становить 365 днів 5 годин 49 хвилин і 12 секунд. В Україні григоріанський календар діє з 16 лютого 1918 р.

Рефлексія. Закріплення знань.

Які системи літочислення існували протягом історії?

Яке значення хронології для встановлення історичного часу?

Яка система літочислення є загальноприйнятою?

Як визначають тривалість історичних подій, періодів?

Прекрасно

Добре

Треба попрацювати

Нічого не зрозуміло

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте § 2 до стор. 13.
2. Пригадайте написання римських цифр від 1 до 21 (I, II, III.....XXI).

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!